

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku M. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 stycznia 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2013 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy M. M. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. z dnia 23 października 2012 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L. o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, którym oddalono odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 5 października 2011 r., odmawiającej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, wobec niespełnienia przesłanek określonych w art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440). Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji oparte m.in. na dowodach z opinii biegłych sądowych lekarzy, których specjalizacje odpowiadały schorzeniom, wskazywanym przez wnioskodawcę, podkreślając dokładność postępowania dowodowego przy powołaniu dwóch zespołów biegłych tych samych specjalności. Wobec jednoznacznej opinii biegłych, Sąd drugiej instancji wskazał, że wnioskodawca pomimo trwania choroby zawodowej nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a tym samym nie spełnił przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) przez „oddalenie odwołania skarżącego, pomimo, iż decyzja o odmowie przedłużenia mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu choroby zawodowej była niezasadna”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na zagadnienie prawne „sprowadzające się do konieczności oceny, czy na gruncie przepisu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy i chorób zawodowych dopuszczalna jest odmowa przedłużenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu choroby zawodowej pracownika pracującego w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, w sytuacji, w której choroba zawodowa, stanowiąca podstawę przyznania tego świadczenia, trwa nadal”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej wraz z orzeczeniem o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność

wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Natomiast w okolicznościach sprawy, uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do polemiki z poczynionymi na podstawie opinii biegłych ustaleniami Sądu pierwszej instancji, co do zdolności wnioskodawcy do pracy. Wnioski dwóch zespołów biegłych powołanych przez Sąd pierwszej instancji były zgodne co do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, wskazując, że nie jest on obecnie osobą niezdolną do pracy, a zatem nie spełnił przesłanek określonych w art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na temat pojęcia niezdolności do pracy, stanowiącej przesłankę nabycia uprawnień rentowych Sąd Najwyższy wypowiadał się wielokrotnie, uznając, m.in., że osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest osoba, która spełniła obydwa kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym jak i ekonomicznym (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04, niepublikowany). W orzecznictwie przyjmuje się również, że decydującą dla stwierdzenia niezdolności do pracy jest utrata możliwości wykonywania pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy braku rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (por. wyroki z dnia 20 sierpnia 2003 r., II UK 11/03, z dnia 5 lipca 2005 r., I UK 222/04, oraz z dnia 18 maja 2006 r., II UK 156/05, niepublikowane).

Także wskazana w skardze kasacyjnej potrzeba interpretacji art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych znalazła już wyjaśnienie na gruncie orzecznictwa Sądu Najwyższego,

który w wyroku z dnia 9 grudnia 2008 r., I UK 147/08 (OSNP 2010 nr 11-12, poz. 145) wskazał, że niezdolność do pracy wskutek choroby zawodowej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, poprzednio art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zachodzi wówczas, gdy choroba zawodowa jest istotną przyczyną częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., uwzględniając taryfowe wynagrodzenie pełnomocnika strony pozwanej zgodnie z § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) - jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r. poz. 490.

aw